

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

HỒ CHÍ MINH

HỌC VIỆN BÁO CHÍ VÀ TUYÊN TRUYỀN

CHIÊM THỐNG NHẤT

**BỒI DƯỠNG TƯ DUY SÁNG TẠO CỦA CÁN BỘ CHỦ CHỐT
CẤP CHIẾN THUẬT Ở QUÂN KHU 9 BỘ QUỐC PHÒNG HIỆN NAY**

Ngành : Triết học

Chuyên ngành : Triết học

Mã số : 9229001

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ TRIẾT HỌC

Hà Nội – 2026

Luận án được hoàn thành tại Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Người hướng dẫn khoa học: PGS, TS. Mai Đức Ngọc

TS. Nguyễn Thị Vân

Phản biện 1: .....

Phản biện 2:.....

Phản biện 3: .....

*Luận án được bảo vệ tại Hội đồng chấm luận án cấp Học viện,
Học viện Báo chí và Tuyên truyền - Hà Nội*

Vào hồi 14h30 ngày 17 tháng 4 , 2026

Có thể tìm luận án tại:

- Thư viện Quốc gia Việt Nam
- Thư viện Học viện Báo chí và Tuyên truyền

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trước yêu cầu mới của “sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam Xã hội chủ nghĩa”, của “sự phát triển của nền kinh tế tri thức”, của “cuộc cách mạng khoa học kỹ thuật” trong lĩnh vực quân sự đã và đang đặt ra những đòi hỏi về chất lượng của đội ngũ cán bộ, sỹ quan quân đội. Do đó, yêu cầu phát triển toàn diện, đặc biệt là năng lực tư duy sáng tạo trong thời kỳ mới của đội ngũ cán bộ sỹ quan nói chung và của đội ngũ cán bộ chủ chốt Quân khu 9 Bộ Quốc Phòng nói riêng là một trong những nội dung quan trọng trong xây dựng và nâng cao chất lượng toàn diện của Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay.

Quân khu 9 (trước đây là Chiến khu 9) thuộc Bộ Quốc phòng Việt Nam là một trong 7 quân khu hiện nay của Quân đội nhân dân Việt Nam có nhiệm vụ quản lý, tổ chức, xây dựng và chỉ huy quân đội chiến đấu bảo vệ vùng Đồng bằng sông Cửu Long và vùng biển phía nam Việt Nam, Ngày 10/12/1945, thành lập Chiến khu 8 và Chiến khu 9 (Quân khu 9). Bộ Tư lệnh Quân khu 9 đặt tại số 11-13 Đường Cách Mạng Tháng Tám, Phường An Thới, Quận Bình Thủy, Thành phố Cần Thơ. Quân khu 9 gồm 12 tỉnh, thành phố đồng bằng sông Cửu Long. Các cơ quan, đơn vị đóng quân rộng khắp từ nội địa đến biên giới, hải đảo. Thành tích và chiến công nổi bật của Sư đoàn được đánh dấu bằng những đợt hoạt động, những trận chiến đấu lập công xuất sắc bảo vệ biên giới Tây Nam của Tổ quốc, vùng hải đảo, bảo vệ chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của Việt Nam, tham gia vào chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử giải phóng miền nam thống nhất đất nước. Với đặc điểm, tính chất hoạt động quân sự đòi hỏi quá trình công tác cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật Quân khu 9 phải chú trọng phát triển toàn diện phẩm chất, thể lực, năng lực tư duy đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ. Trong đó, người cán bộ chủ chốt phải có tư duy sáng tạo, biết lĩnh hội những tri thức nhà trường vào quá trình hoạt động chiến đấu, giải quyết hiệu quả những vấn đề nảy sinh từ thực tiễn nhằm đạt hiệu quả cao trong các hoạt động.

Nhận thức được tầm quan trọng của tư duy sáng tạo đối với sự hoàn thiện và phát triển nhân cách của người cán bộ, trong thời gian qua, Quân khu 9 cũng đã rất

chú trọng đến việc phát huy vai trò của tư duy sáng tạo cho cán bộ trong quá trình công tác thông qua việc đổi mới nội dung, chương trình đào tạo, đổi mới phương pháp huấn luyện, nâng cao chất lượng giáo án, bài giảng, gắn lý thuyết với thực hành, coi trọng thực hành, kết hợp trang bị kiến thức với kinh nghiệm thực tiễn, tích cực ứng dụng các phương tiện trong công tác huấn luyện và kỹ thuật hiện đại.

Tuy nhiên, quá trình thực hiện nhiệm vụ hiện nay cho thấy, việc phát huy vai trò của tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt, Quân khu 9 Bộ Quốc Phòng vẫn còn một số hạn chế, bất cập cần nghiên cứu và giải quyết. Trong quá trình công tác và hoạt động, một số cán bộ chủ chốt ở từng cấp còn chưa chủ động, thể hiện sự thiếu tích cực, sáng tạo, tư duy giáo điều, dập khuôn theo kinh nghiệm, tri thức, bài học sẵn có, tính linh hoạt của tư duy chưa rõ nét; hiện tượng phần đầu còn cầm chừng, học nhưng không hiểu bản chất, liên hệ vận dụng kiến thức vào thực tế có mặt còn hạn chế, hiệu quả chưa cao.

Từ những lý do trên, tác giả lựa chọn đề tài ***“Bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay”***, để làm đề tài cho luận án tiến sĩ.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1 Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở làm rõ vấn đề lý luận và thực tiễn, phân tích thực trạng bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay, luận án đề xuất một số giải pháp cơ bản nhằm bồi dưỡng hiệu quả tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Luận án tập trung giải quyết các nhiệm vụ nghiên cứu sau:

Thứ nhất, tổng quan những công trình nghiên cứu trong và ngoài nước có liên quan đến đề tài luận án.

Thứ hai, làm rõ cơ sở lý luận và thực tiễn của việc bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay.

Thứ ba, phân tích khách quan thực trạng bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay và những vấn đề đặt ra

Thứ tư, đề xuất các giải pháp cơ bản nhằm bồi dưỡng hiệu quả tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

- *Về nội dung*: Nghiên cứu bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật

Về không gian: Nghiên cứu bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở quân khu 9 Bộ Quốc phòng.

- *Về thời gian*: Từ 2020 đến nay.

4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu của luận án

4.1. Cơ sở lý luận

Luận án sử dụng quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

Ngoài ra, luận án còn kế thừa các công trình nghiên cứu của các tác giả đi trước về các nội dung liên quan đến luận án đã được công bố.

Bên cạnh đó, luận án cũng cập nhật các văn kiện Đại hội Đảng, các nghị quyết của Trung ương, tài liệu của các cấp ủy đảng và chính quyền ở các địa phương có liên quan đến đề tài.

4.2. Phương pháp nghiên cứu

Luận án thực hiện dựa trên cơ sở lý luận, phương pháp luận của Chủ nghĩa duy vật biện chứng và Chủ nghĩa duy vật lịch sử. Đặc biệt là nguyên tắc khách quan, toàn diện, lịch sử cụ thể, phát triển, thống nhất giữa lý luận và thực tiễn.

- Luận án còn sử dụng các phương pháp cụ thể: Phương pháp diễn dịch, quy nạp, lịch sử - logic, phân tích, tổng hợp; Phương pháp điều tra xã hội học, lấy ý kiến chuyên gia; phương pháp hệ thống, tổng kết thực tiễn, so sánh được sử dụng nhiều trong chương 4 nhằm đưa ra những giải pháp cơ bản mang tính khả thi để phát triển

hiệu quả vấn đề bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay.

5. Đóng góp mới của luận án

Luận án có một số đóng góp sau đây:

- *Thứ nhất*, hệ thống hóa và làm sáng rõ cơ sở lý luận chung của vấn đề bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay. Phân tích tầm quan trọng, thực chất, các nhân tố tác động và đưa ra một số giải pháp cơ bản để nâng cao hiệu quả việc bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay

- *Thứ hai*, phân tích và đánh giá khách quan thực trạng luận án chỉ rõ nguyên nhân dẫn đến thành công và những hạn chế cần khắc phục; những vấn đề đặt ra bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay

- *Thứ ba*, xây dựng hệ thống giải pháp giải quyết hiệu quả trong thực tiễn bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay góp phần xây dựng lực lượng quân khu 9 nói riêng, quân đội nhân dân Việt Nam nói chung chính quy, tinh nhuệ, hiện đại đáp ứng yêu cầu của thời đại trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận án

6.1. Về lý luận

- Luận án nghiên cứu, kế thừa, hệ thống hóa và làm sáng rõ cơ sở lý luận chung của vấn đề bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay.

- Phân tích tầm quan trọng, thực chất, các nhân tố tác động và đưa ra một số giải pháp cơ bản để nâng cao hiệu quả việc bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay.

- Đề xuất một số giải pháp cơ bản mang tính khả thi nhằm bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay.

6.2. Về thực tiễn

- Kết quả nghiên cứu của luận án góp phần vào việc bồi dưỡng tư duy sáng tạo

của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 nói riêng và quân đội nhân dân Việt Nam nói chung.

- Luận án có thể dùng làm tài liệu tham khảo phục vụ trong công tác học tập, nghiên cứu và giảng dạy các chuyên đề trong các trường cao đẳng, đại học, đơn vị; trong các lớp học bồi dưỡng chính trị của quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay.

- Luận án có thể dùng làm tài liệu tham khảo, tài liệu phục vụ trong nghiên cứu và giảng dạy những chuyên đề có liên quan đến chuyên ngành Triết học ở Việt Nam.

7. Kết cấu của luận án

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo, luận án có kết cấu 4 chương 9 tiết như sau:

Chương 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1.1. Những công trình khoa học liên quan đến lý luận chung về bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ quốc phòng hiện nay

1.1.1. Các công trình nước ngoài liên quan đến lý luận chung về bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay

Luận án tiếp cận và tổng quan 09 công trình nghiên cứu của các học giả nước ngoài bao gồm sách, bài viết về tư duy, tư duy sáng tạo và bồi dưỡng tư duy sáng tạo.

1.1.2. Các công trình trong nước liên quan đến lý luận chung về bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay

Luận án tiếp cận tổng quan 30 công trình nghiên cứu của các học giả trong nước liên quan đến lý luận chung về bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay bao gồm: sách, bài báo, luận án...

1.2. Những công trình khoa học liên quan đến thực trạng và giải pháp về bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9, Bộ Quốc phòng

Luận án đã tiếp cận và tổng quan 13 công trình nghiên cứu của các học giả trong nước liên quan đến thực trạng và giải pháp bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở quân khu 9 Bộ quốc phòng, bao gồm: sách, báo, luận án...

1.3. Giá trị của các công trình khoa học đã tổng quan và nhưng vấn đề đặt ra luận án cần tiếp tục nghiên cứu, làm rõ.

1.3.1. Giá trị của các công trình khoa học đã tổng quan

Qua việc tổng quan các công trình nghiên cứu có liên quan đến đề tài, có thể nhận thấy, các công trình nêu trên và nhiều công trình khác đã góp phần làm sáng rõ thêm các vấn đề sau đây từ góc độ triết học:

Một là, các công trình nghiên cứu đã góp phần làm sáng rõ hơn, sâu sắc hơn các khái niệm cơ bản từ góc độ triết học như: nhận thức, tư duy, kết cấu và vai trò của tư duy, tư duy sáng tạo, bồi dưỡng tư duy sáng tạo.

Hai là, các công trình đã công bố tập trung nghiên cứu về những vấn đề như vai trò của tư duy sáng tạo đối với việc phát triển trí tuệ và hoàn thiện nhân cách cho thanh thiếu niên; đối với việc thực hiện công việc cũng như giải quyết các vấn đề trong cuộc sống của cán bộ lãnh đạo; những yêu cầu cần phải có để nâng cao năng lực tư duy sáng tạo trong các lĩnh vực khác nhau như văn học, nghệ thuật, giáo dục, lực lượng vũ trang nhân dân...

Thứ ba, các nhà khoa học, nhà nghiên cứu đã có những công trình chỉ ra được thực trạng vấn đề giáo dục, bồi dưỡng tư duy sáng tạo nói chung và bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho lực lượng quân đội nhân dân Việt Nam nói riêng. Bên cạnh đó, một số công trình cũng chỉ ra những phương hướng chỉ đạo chung, quan điểm, giải pháp cơ bản để bồi dưỡng hiệu quả tư duy sáng tạo trong giai đoạn hiện nay.

Tuy nhiên, về các vấn đề đã nêu trên đây, nhiều nội dung nghiên cứu còn chưa chuyên sâu, chưa mang tính hệ thống dưới góc độ triết học; hoặc bàn về vấn đề liên quan đến luận án nhân bản các vấn đề khác; nhiều công trình nghiên cứu đã lâu, kết

quả nghiên cứu có phần không còn phù hợp với thực tiễn biến đổi mạnh mẽ trong giai đoạn hiện nay. Đặc biệt, chưa có công trình nào đề cập đến bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 trong bộ quốc phòng hiện nay trên cơ sở triết học. Chính vì vậy, việc nghiên cứu vấn đề Bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ quốc phòng hiện nay có ý nghĩa hết sức sâu sắc cả về lý luận và thực tiễn, đáp ứng yêu cầu của thời đại mới.

1.3.2. Những vấn đề luận án tập trung nghiên cứu

Luận án tập trung nghiên cứu những nội dung sau:

Nghiên cứu đề tài “*Bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ quốc phòng hiện nay*”, NCS trân trọng kế thừa những kết quả, tiếp thu giá trị khoa học của các công trình đi trước, chuyên đề tiếp tục nghiên cứu và làm sáng rõ những khía cạnh sau:

Một là, hệ thống hóa những vấn đề lý luận và thực tiễn liên quan đến sáng tạo, tư duy sáng tạo, bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ quốc phòng.

Hai là, phân tích đánh giá những kết quả đạt được cũng như những hạn chế, chỉ ra nguyên nhân của những hạn chế trong vấn đề giáo dục, bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ quốc phòng hiện nay.

Ba là, trên cơ sở nguyên nhân của những kết quả hạn chế cùng các vấn đề đặt ra (các mâu thuẫn) luận án đề xuất những giải pháp chủ yếu nhằm nâng cao hiệu quả bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ quốc phòng.

Tiểu kết chương 1

Trong chương 1, nghiên cứu sinh đã tổng quan các công trình khoa học liên quan đến luận án theo nhóm chính:

1. Những công trình liên quan đến sáng tạo, tư duy sáng tạo, bồi dưỡng tư duy sáng tạo.
2. Những công trình khoa học đã công bố có liên quan đến bồi dưỡng tư duy sáng tạo của đội ngũ cán bộ trong lực lượng vũ trang

Trên cơ sở đó, nghiên cứu sinh đánh giá khái quát giá trị các công trình khoa

học liên quan đến luận án những giá trị của các công trình khoa học nêu trong chương 1 sẽ là cơ sở để nghiên cứu sinh hệ thống hóa một cách logic những vấn đề lý luận chung liên quan đến bồi dưỡng, tư duy, sáng tạo, bồi dưỡng tư duy sáng tạo, bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, Quân khu 9; tầm quan trọng, tính cấp thiết, nội dung, chủ thể, phương pháp, đối tượng và các yếu tố tác động đến hiệu quả của việc Bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 trong quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay.

Trong chương 1, tác giả cũng đã tìm ra được những khoảng trống trong nghiên cứu, đó là những điểm đề luận án có thể đi vào tìm hiểu, đánh giá và đưa ra những giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 trong quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay. Đây là cơ sở để nghiên cứu sinh triển khai các chương tiếp theo.

Chương 2

BỒI DƯỠNG TƯ DUY SÁNG TẠO CỦA CÁN BỘ CHỦ CHỐT CẤP CHIẾN THUẬT Ở QUÂN KHU 9 BỘ QUỐC PHÒNG HIỆN NAY - MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN

2.1. Một số vấn đề lý luận về bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay

2.1.1. Những khái niệm cơ bản

2.1.1.1. Tư duy sáng tạo

Để có thể tìm hiểu về tư duy và tư duy sáng tạo, trước hết cần phải đi từ sự nhận thức, bởi vì nhận thức là quá trình tiếp thu thông tin và kiến thức thông qua các giác quan và kinh nghiệm, trong khi tư duy là quá trình xử lý, phân tích và tạo ra ý nghĩa từ thông tin đó. Vì vậy, tư duy là giai đoạn cao của quá trình nhận thức của con người.

Tư duy sáng tạo: Là hệ thống những thao tác, cách thức của não bộ xử lý, biến đổi các dữ liệu, thông tin nhằm hình thành ý tưởng, lời giải của vấn đề sáng tạo.

Thông tin, dữ liệu làm chất liệu đầu vào của tư duy. Chúng có thể được khai

thác từ các nguồn: tri thức, kinh nghiệm (của bản thân và tiếp thu từ xã hội, nhưng chủ thể sáng tạo không trở thành “nô lệ” cho tri thức, kinh nghiệm đã có), khả năng của các giác quan nắm bắt đối tượng.

Vấn đề sáng tạo (đối tượng, mục đích mà tư duy hướng đến): Tư duy nảy sinh từ những tình huống có vấn đề, tư duy (hay tư duy sáng tạo) luôn có mục đích, do vậy hoạt động của nó mang tính hướng đích, chứ không phải là suy nghĩ lan man, không định hướng.

Hệ thống những thao tác, cách thức của não bộ xử lí, biến đổi (các dữ liệu, thông tin): Hệ thống này hoạt động trên cả 3 bình diện: tự ý thức, tiềm thức và vô thức.

Tóm lại có thể định nghĩa rằng: Tư duy sáng tạo là tư duy hoạt động của con người được sinh ra do sự tương tác giữa con người với thế giới xung quanh sản sinh ra những quan niệm, tư tưởng mới, những giá trị vật chất và tinh thần mới, độc đáo và có giá trị.

Tư duy sáng tạo cũng chính là tư duy nhưng là tư duy được thể hiện ở chiều cạnh, phẩm chất sâu sắc của nó. Tư duy sáng tạo không chỉ dừng lại ở quá trình phản ánh hiện thực khách quan vào bộ óc con người trên cơ sở thực tiễn để tạo ra quan niệm, tư tưởng mà còn dựa trên những tri thức, tư tưởng đã có để tạo ra tri thức, tư tưởng mới, độc đáo, có giá trị. Là tư duy nói chung có thể chỉ dừng lại ở quá trình phản ánh, tái tạo, tái hiện dù sự phản ánh đó đã mang tính sáng tạo như tính khái quát, tính trừu tượng - vốn là đặc điểm chung của ý thức con người. Nhưng là tư duy sáng tạo thì còn phải tiến xa hơn không chỉ dừng lại ở việc phản ánh những thuộc tính, quy luật của hiện thực khách quan con người đã biết, đã hiểu hoặc tái hiện, lý giải các tư tưởng, quan niệm đã có mà còn thay đổi chúng, tạo ra các tư tưởng, quan niệm mới có tính chân lý, có giá trị. Tư duy sáng tạo là yếu tố trung tâm định hướng mọi hoạt động sáng tạo của con người.

2.1.1.2. Cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật

Cấp chiến thuật trong quân lĩnh vực quân sự được hiểu là cấp độ trong tổ chức quân sự hoặc hệ thống tổ chức, nơi thực hiện các kế hoạch và chỉ đạo cụ thể để đạt được mục tiêu chiến lược. Cấp chiến thuật tập trung vào việc triển khai và điều hành

các hoạt động hàng ngày, đảm bảo sự phối hợp hiệu quả giữa các đơn vị và nguồn lực để thực hiện kế hoạch đã đề ra. Cấp chiến thuật là một trong ba cấp bậc chỉ huy tác chiến trong lực lượng quân đội nhân dân Việt Nam. Bao gồm Trung đội, đại đội, tiểu đoàn, trung đoàn, lữ đoàn (tùy theo tổ chức của từng quân chủng, binh chủng), Các hoạt động ở cấp chiến thuật là những hành động quân sự trực tiếp trên chiến trường, nhằm thực hiện nhiệm vụ cụ thể trong một chiến dịch hay trận đánh.

Cán bộ chủ chốt được định nghĩa là: là những người giữ chức vụ trực tiếp chỉ huy, lãnh đạo hoặc giữ vai trò nòng cốt trong một đơn vị, cơ quan. Họ có ảnh hưởng lớn đến việc ra quyết định, tổ chức thực hiện nhiệm vụ, và xây dựng đơn vị.

Chính vì vậy, theo tác giả luận án, *cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật Quân khu 9 là những sĩ quan chỉ huy, lãnh đạo chủ yếu ở các đơn vị cấp chiến thuật tại Quân khu 9, có vai trò trực tiếp tổ chức, điều hành các hoạt động huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, lãnh đạo công tác tư tưởng, chính trị trong đơn vị, bảo đảm duy trì kỷ luật, nề nếp và đoàn kết trong lực lượng quân đội, là lực lượng nòng cốt xây dựng Quân khu 9 vững mạnh toàn diện.*

2.1.1.3. Tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng

* Khái niệm tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng

Tư duy sáng tạo trong quân sự là quá trình nhận thức, phân tích, đánh giá và đưa ra quyết định một cách linh hoạt, độc đáo, có cơ sở khoa học nhằm giải quyết hiệu quả các tình huống phức tạp, bất ngờ trong thực tiễn huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu. Đặc biệt trong điều kiện tác chiến hiện đại, phi đối xứng, nhanh và bất định, tư duy sáng tạo đóng vai trò then chốt trong thành công chiến thuật.

- *Một là, cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 có tư duy linh hoạt trong xử trí tình huống.*
- *Hai là, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm.*
- *Ba là, trong công tác, cán bộ biết vận dụng sáng tạo các nguyên lý lý luận quân sự với tình hình thực tế của đơn vị, địa phương.*
- *Bốn là, chủ động cập nhật, ứng dụng công nghệ mới vào huấn luyện (mô*

phòng chiến trường, quản lý huấn luyện qua phần mềm...), nâng cao chất lượng và hiệu quả công việc.

- *Năm là*, khả năng tư duy độc lập, phân tích nhanh tình huống, dự kiến các phương án tác chiến phù hợp, tổ chức chỉ huy cơ động, phân tán lực lượng, nghi binh lừa địch, bảo toàn lực lượng.

- *Sáu là*, khả năng phối hợp hiệp đồng với các lực lượng trong khu vực phòng thủ, tận dụng sức mạnh tổng hợp của hệ thống chính trị, phát huy thế trận lòng dân, xây dựng khu vực phòng thủ liên hoàn, vững chắc.

Tóm lại, tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng là năng lực nhận thức, phân tích linh hoạt tình hình thực tiễn, trên cơ sở bản lĩnh chính trị, tri thức và kinh nghiệm quân sự, đề đề xuất và tổ chức thực hiện những chủ trương, biện pháp, cách làm mới hoặc cải tiến phù hợp, hiệu quả trong lãnh đạo, chỉ huy, huấn luyện và sẵn sàng chiến đấu, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ quốc phòng trong tình hình mới.

* Những yếu tố cấu thành tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng

Thứ nhất, bản lĩnh chính trị tư tưởng vững vàng là nền tảng để cán bộ định hướng đúng đắn tư duy, kiên định trước khó khăn, thử thách, bảo vệ quan điểm chiến đấu của Đảng và quân đội.

Thứ hai, khả năng quan sát, phân tích và đánh giá thực tiễn là yếu tố thiết yếu để cán bộ phát hiện vấn đề, nhìn nhận đúng bản chất và đề xuất giải pháp phù hợp với thực tế đơn vị.

Thứ ba, khả năng tổng hợp và khái quát hóa giúp cán bộ biến thông tin thành tri thức có hệ thống, phục vụ cho việc đề ra kế hoạch chỉ huy tác chiến.

Thứ tư, tinh thần đổi mới sáng tạo thể hiện ở sự chủ động tìm tòi phương pháp huấn luyện mới, tổ chức hoạt động sát với thực tiễn địa bàn.

Thứ năm, khả năng dự báo và tư duy chiến lược giúp cán bộ chủ động trước các tình huống phát sinh, nhất là trong công tác phối hợp với các đơn vị liên quan.

Thứ sáu, năng lực vận dụng khoa học và công nghệ trong quản lý, chỉ huy và huấn luyện góp phần nâng cao hiệu quả công việc.

Thứ bảy, tinh thần dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm là yếu tố tinh thần quan trọng làm nên bản lĩnh của người cán bộ sáng tạo.

* Những đặc điểm tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng

Một là, tư duy linh hoạt, thích ứng cao trong điều kiện thực tiễn. Cán bộ cấp chiến thuật ở Quân khu 9 thường xuyên hoạt động trong điều kiện môi trường tự nhiên đặc thù như sông ngòi chằng chịt, địa hình thấp, dễ ngập, giao thông hạn chế.

Hai là, tư duy chủ động, tích cực.

Ba là, tư duy sáng tạo gắn với ứng dụng khoa học công nghệ vào thực tiễn công tác.

Bốn là, sáng tạo không đi kèm với sự tùy tiện.

Năm là, tư duy sáng tạo được cấu thành bởi tư duy kinh nghiệm hoạt động thực tiễn phong phú và nảy sinh trong các tình huống phức tạp, khó khăn.

Sáu là, tư duy sáng tạo có tính thực tiễn và dự báo phát triển.

2.1.1.4. Bồi dưỡng

Trong Quân đội nhân dân Việt Nam, “bồi dưỡng” được hiểu là quá trình có mục đích nhằm nâng cao trình độ, năng lực, phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống và kỹ năng công tác cho cán bộ, chiến sĩ, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong từng giai đoạn cách mạng. Hoạt động này bao gồm việc cập nhật kiến thức mới, rèn luyện kỹ năng thực hành và phát triển tư duy sáng tạo, nhằm đảm bảo cán bộ có đủ năng lực thực hiện nhiệm vụ được giao.

2.1.1.5. Bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng

Bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng là quá trình tổ chức có mục tiêu, kế hoạch nhằm trang bị, rèn luyện và phát triển khả năng tư duy linh hoạt, sáng tạo cho đội ngũ cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật. Giúp cán bộ nâng cao năng lực phát hiện, phân tích, giải quyết các vấn đề quân sự, quốc phòng một cách chủ động, độc lập, đột phá và hiệu quả trong điều kiện thực tiễn ngày càng biến động, phức tạp và khó dự đoán.

2.1.2. Tầm quan trọng của việc bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng

Một là, tư duy sáng tạo giúp cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật xử lý tình huống linh hoạt, phù hợp với đặc điểm địa hình và nhiệm vụ.

Hai là, tư duy sáng tạo là nền tảng để đổi mới nội dung, phương pháp huấn luyện, sát với thực tiễn chiến trường.

Ba là, cán bộ có tư duy sáng tạo sẽ dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm; từ đó đóng vai trò đầu tàu, truyền cảm hứng đổi mới cho tập thể.

Bốn là, tư duy sáng tạo giúp cán bộ tăng cường khả năng phối hợp hiệp đồng với các lực lượng khác.

Năm là, việc bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ cấp chiến thuật còn có giá trị chiến lược lâu dài, góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ kế cận đủ phẩm chất, năng lực, trình độ đáp ứng yêu cầu xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam “cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại”.

2.1.3. Chủ thể, nội dung, phương thức bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay

2.1.3.1. Chủ thể bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay

Một là, Đảng ủy Quân khu 9.

Hai là, các cơ quan chuyên môn như Cục Chính trị, Phòng Tổ chức, Phòng Cán bộ, Phòng Tuyên huấn, Phòng Đào tạo...

Ba là, các học viện, các trường quân đội có cán bộ cấp chiến thuật Quân khu 9 đang theo học đóng vai trò chủ thể đào tạo nền tảng.

Bốn là, cấp ủy và các đơn vị trực thuộc.

Năm là, chính bản thân cán bộ (chủ thể tự bồi dưỡng).

2.1.3.2. Đối tượng bồi dưỡng

Một là, nhóm cán bộ chỉ huy, quản lý cấp trung đoàn, lữ đoàn và tương đương bao gồm trung đoàn trưởng, lữ đoàn trưởng, các phó trung đoàn trưởng, lữ đoàn phó, tham mưu trưởng, chính ủy, chủ nhiệm chính trị.

Hai là, nhóm cán bộ chủ chốt cấp tiểu đoàn và đơn vị tương đương là tiểu đoàn

trưởng, chính trị viên, các phó tiểu đoàn trưởng, chủ nhiệm chính trị tiểu đoàn.

Ba là, nhóm cán bộ cơ quan ở các cấp chiến thuật bao gồm trưởng, phó các phòng, ban tham mưu, chính trị, hậu cần, kỹ thuật; chủ nhiệm, phó chủ nhiệm các ngành.

Bốn là, nhóm cán bộ chủ chốt trong lực lượng vũ trang địa phương như chỉ huy trưởng, chính trị viên, chỉ huy phó Ban Chỉ huy quân sự các xã, tỉnh, thành phố; cán bộ chủ chốt đơn vị bộ đội địa phương và dân quân tự vệ nông cốt.

Năm là, nhóm cán bộ trong diện quy hoạch, kế cận, đây là những cán bộ trẻ, có triển vọng phát triển, đã và đang được quy hoạch vào các chức vụ chủ chốt cấp chiến thuật trong tương lai.

2.1.3.3. Nội dung bồi dưỡng

Một là, bồi dưỡng về tư tưởng chính trị, là bồi dưỡng nâng cao nhận thức về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; củng cố bản lĩnh chính trị, lòng trung thành với Tổ quốc, Nhân dân và Đảng.

Hai là, bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, an ninh, là trang bị kiến thức về nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, chiến lược quốc phòng, an ninh; nâng cao hiểu biết về tình hình thế giới, khu vực và trong nước.

Ba là, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ, là nâng cao trình độ chỉ huy, kỹ thuật, chiến thuật, công nghệ, khả năng ra quyết định, huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu.

Bốn là, bồi dưỡng phẩm chất đạo đức và kỹ năng lãnh đạo, quản lý trong quân đội.

Năm là, bồi dưỡng năng lực tư duy sáng tạo, đổi mới, khuyến khích cán bộ, chiến sĩ phát huy tính sáng tạo trong công tác, huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu; áp dụng khoa học, công nghệ vào thực tiễn.

Sáu là, bên cạnh đó, tư duy sáng tạo là điều kiện quan trọng để cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật phát huy năng lực chỉ đạo, hướng dẫn và tổ chức thực hiện.

2.1.3.4. Phương thức bồi dưỡng

Một là, thông qua giáo dục, đào tạo.

Hai là, thông qua hoạt động thực tiễn là môi trường quan trọng nhất để rèn luyện và phát huy tư duy sáng tạo.

Ba là, thông qua tổ chức tọa đàm, trao đổi, mạn đàm ở trong quân đội.

Bốn là, bồi dưỡng, giáo dục thông qua tấm gương là hình thức, phương pháp được đánh giá có tác động trực tiếp và sâu sắc nhất

Năm là, thông qua công tác kiểm tra, giám sát, sơ tổng kết rút kinh nghiệm của các tổ chức, các lực lượng trong toàn quân đội.

Sáu là, thông qua tổ chức hội thi, hội thao không chỉ là sân chơi mà còn nâng cao kỹ năng chuyên môn mà còn là dịp để cán bộ thể hiện năng lực sáng tạo trong thực hiện nhiệm vụ.

Bảy là, phát huy vai trò tự tu dưỡng, rèn luyện tư duy sáng tạo của đội ngũ cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật.

2.2. Một số vấn đề thực tiễn bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay

2.2.1. *Khái quát về Quân khu 9 và cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật Quân khu 9, Bộ Quốc phòng*

2.2.1.1. *Khái quát về Quân khu 9, Bộ Quốc phòng*

Quân khu 9 đóng quân trên địa bàn 05 tỉnh, thành phố thuộc Vùng đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL), gồm: thành phố Cần Thơ, các tỉnh An Giang, Cà Mau, Đồng Tháp, Vĩnh Long.

Địa bàn Quân khu đóng quân là một trong những địa bàn chiến lược, quan trọng về quốc phòng, an ninh; bên cạnh việc phát triển công nghiệp, đây là vùng trọng điểm về nông nghiệp (vừa lúa, trái cây nhiệt đới), nuôi trồng, khai thác thủy, hải sản của đất nước (cả nước ngọt lẫn nước mặn); với diện tích rộng, dân số đông, nhưng phân bố dân cư không đồng đều; hệ thống giao thông đường bộ còn chậm phát triển; kinh tế, văn hóa, xã hội và đời sống nhân dân còn nhiều khó khăn.

Lực lượng vũ trang Quân khu hiện nay gồm có:

- Bộ Tư lệnh Quân khu; các cơ quan chức năng Quân khu: Tham mưu, Chính trị, Hậu cần - Kỹ thuật.

- Các cơ quan trực thuộc Đảng ủy, Bộ Tư lệnh Quân khu: Ủy ban kiểm tra Đảng ủy Quân khu, Thanh tra quốc phòng Quân khu; Văn phòng Quân khu, Phòng Tài chính Quân khu.

- Các cơ quan tư pháp Quân khu: Tòa án quân sự Quân khu, Viện Kiểm sát quân sự Quân khu, Phòng Điều tra hình sự Quân khu, Phòng Thi hành án Quân khu.

2.2.1.2. Cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng

- Đặc điểm cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9

Một là, vững vàng về bản lĩnh chính trị, trung thành tuyệt đối với Đảng và nhân dân.

Hai là, gần bó mật thiết với nhân dân, làm tốt công tác dân vận.

Ba là, cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật Quân khu 9 là những người am hiểu địa bàn, linh hoạt trong tổ chức tác chiến ở môi trường sông nước đặc thù của vùng Đồng bằng sông Cửu Long.

Bốn là, cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật Quân khu 9 có ý chí tự học, tự rèn luyện, nhiều người trưởng thành từ cơ sở.

Năm là, cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật Quân khu 9 có năng lực tổ chức, chỉ huy, phối hợp liên ngành hiệu quả.

- Vị trí, vai trò cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật Quân khu 9.

Cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật giữ vai trò trực tiếp trong tổ chức, chỉ huy, quản lý và thực hiện nhiệm vụ sẵn sàng chiến đấu, huấn luyện, xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện. Trong bối cảnh địa bàn Quân khu 9 - khu vực đồng bằng sông Cửu Long. Đội ngũ cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật vừa mang những đặc điểm chung của Quân đội Nhân dân Việt Nam, vừa mang những tính chất riêng gắn với môi trường sông nước, địa hình phức tạp và nhiều yếu tố nhạy cảm về quốc phòng, an ninh.

2.2.2. Các nhân tố tác động đến bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay

Một là, điều kiện chính trị, kinh tế - xã hội và văn hóa.

Hai là, tác động của cuộc cách mạng khoa học công nghệ.

Ba là, môi trường và chất lượng giáo dục, đào tạo của các trường quân sự ở Việt Nam.

Bốn là, môi trường công tác của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9.

Năm là, chính bản thân cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9.

Tiểu kết chương 2

Chương 2 luận án đã trình bày một cách hệ thống, logic và làm rõ những vấn đề lý luận và thực tiễn liên quan đến bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng. Phong phân lý luận chung, luận án đã làm rõ các khái niệm cơ bản như: tư duy, tư duy sáng tạo, cán bộ chủ chốt, cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật. Luận án xác định rõ tầm quan trọng của việc nghiên cứu vấn đề này cũng như chủ thể, nội dung, đối tượng, phương thức cho hoạt động bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật Quân khu 9.

Đặc biệt, chương 2 đã đi sâu, làm rõ những đặc điểm nổi bật trong tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9, từ đó cho thấy sự cần thiết phải tăng cường bồi dưỡng về tư duy sáng tạo cho lực lượng này. Những đặc điểm như: tư duy linh hoạt trong điều kiện thực tiễn đặc thù, khả năng thích ứng cao, dám nghĩ, dám làm, chủ động ứng dụng công nghệ, và tư duy mang tính thực tiễn kết hợp dự báo phát triển... chính là cơ sở để xây dựng các chương trình bồi dưỡng phù hợp và hiệu quả.

Chương 3

THỰC TRẠNG VÀ MỘT SỐ VẤN ĐỀ ĐẶT RA TRONG BỒI DƯỠNG TƯ DUY SÁNG TẠO CỦA CÁN BỘ CHỦ CHỐT CẤP CHIẾN THUẬT Ở QUÂN KHU 9 BỘ QUỐC PHÒNG

3.1. Thực trạng bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật Quân khu 9 Bộ Quốc phòng

3.1.1. Những thành tựu đạt được trong bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay

3.1.1.1. Về chủ thể

Trong những năm qua, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát của Đảng ủy, Bộ Tư lệnh Quân khu 9, công tác bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho đội ngũ cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật đã có nhiều chuyển biến tích cực, đạt được những kết quả quan trọng, góp phần nâng cao năng lực tư duy, phương pháp công tác, năng lực chỉ huy, quản lý của đội ngũ cán bộ trong toàn quân khu.

Cùng với đó, các cơ quan chính trị, tham mưu, hậu cần, kỹ thuật trong toàn quân khu đã chủ động phối hợp chặt chẽ trong việc tổ chức các phong trào thi đua, hội thi sáng kiến cải tiến kỹ thuật, diễn đàn “Phát huy sáng tạo trong huấn luyện và công tác”, hội thảo khoa học về đổi mới phương pháp lãnh đạo, quản lý, chỉ huy trong điều kiện tác chiến hiện đại.

3.1.1.2. Về nội dung

Thứ nhất, việc bồi dưỡng thế giới quan phương pháp luận khoa học học và những kiến thức lý luận về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh.

Thứ hai, bồi dưỡng những vấn đề về tư duy sáng tạo trong xây dựng cấp ủy, tổ chức cơ sở đảng trong sạch, vững mạnh, nâng cao năng lực toàn diện và sức chiến đấu của các tổ chức Đảng.

Thứ ba, bồi dưỡng tư duy sáng tạo trong xây dựng đội ngũ cán bộ có đủ phẩm chất, năng lực thực hiện tốt đường lối quân sự, hoạch định kế hoạch, quyết tâm chiến đấu, chỉ đạo, hướng dẫn và tổ chức thực hiện tốt.

Thứ tư, bồi dưỡng tư duy sáng tạo trong quản lý, chỉ huy đơn vị, trong tác chiến, phòng chống thiên tai, địch họa, an ninh phi truyền thống, trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Thứ năm, nhận thức, trách nhiệm và trình độ tổ chức bồi dưỡng của các chủ thể, lực lượng bồi dưỡng đang ngày càng được nâng cao và chú trọng.

Thứ sáu, tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật Quân khu 9 đã có sự chuyển biến tích cực.

Thứ bảy, kết quả thực hiện chức trách, nhiệm vụ của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật và kết quả hoàn thành nhiệm vụ của các đơn vị cấp chiến thuật ở Quân khu 9 không ngừng được nâng lên.

3.1.1.3. Về hình thức và phương pháp bồi dưỡng tư duy sáng tạo

- Thông qua giáo dục, đào tạo
- Thông qua tập huấn, học tập
- Thông qua hoạt động thực tiễn
- Thông qua tổ chức tọa đàm, trao đổi

3.1.2. Những hạn chế trong bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng

Một là, nhận thức, trách nhiệm của một số cấp ủy về bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9.

Hai là, xác định nội dung bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 chưa sát.

Ba là, một bộ phận cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 chưa tích cực, chủ động trong tự học, tự bồi dưỡng.

3.2. Nguyên nhân của thực trạng và một số vấn đề đặt ra trong bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng

3.2.1. Nguyên nhân của những kết quả và hạn chế

- Nguyên nhân của những thành quả đạt được.

Một là, những thành tựu to lớn của công cuộc đổi mới đất nước

Hai là, sự lãnh đạo đúng đắn, sáng suốt của Đảng, thường xuyên trực tiếp là Bộ Chính trị, Quân ủy Trung ương, Tổng cục Chính trị, Đảng ủy Quân khu 9.

Ba là, hầu hết cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 có ý thức trách nhiệm tốt, tích cực học tập, rèn luyện nâng cao.

- Nguyên nhân của những hạn chế

Một là, sự tác động mặt trái của kinh tế thị trường và sự chống phá quyết liệt của các thế lực thù địch.

Hai là, nhận thức của một số cán bộ lãnh đạo, quản lý về vị trí, vai trò của bồi dưỡng tư duy sáng tạo vẫn chưa thực sự được chú trọng.

Ba là, công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ở một số trường, một số đơn vị vẫn chưa thực sự chú trọng đến vấn đề bồi dưỡng tư duy sáng tạo.

Bốn là, bản thân đội ngũ cán bộ cấp chiến thuật ở quân khu 9 vẫn chưa thực sự chú trọng đến vấn đề tự bồi dưỡng tự nghiên cứu nhằm nâng cao năng lực tư duy sáng tạo.

3.2.2. Một số vấn đề đặt ra trong việc bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay

Một là, tầm quan trọng của việc bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt

cấp chiến thuật ở Quân khu 9 với việc xây dựng nội dung chương trình bồi dưỡng chưa thực sự sát với thực tiễn.

Hai là, yêu cầu đổi mới tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 hiện nay với việc chưa tạo ra được môi trường học tập và thực hành tư duy sáng tạo một cách thường xuyên, liên tục.

Ba là, sự cần thiết phải bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 với nhận thức và trách nhiệm của một số cán bộ lãnh đạo, quản lý chưa cao.

Tiểu kết chương 3

Trên lập trường duy vật và phương pháp luận biện chứng trong chương 3 của luận án, tác giả đã những phân tích, luận giải một cách khách quan, trung thực về thực trạng của đề tài trên cả bình diện thành công và hạn chế còn tồn tại. Nội dung này là cơ sở để tác giả khái quát 4 mâu thuẫn lớn, thường gặp phải trong quá trình thực hiện hoạt động bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 trong giai đoạn hiện nay.

Những vấn đề đặt ra trong thực tiễn bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 là yêu cầu và gợi mở quan trọng để tác giả có thể đề xuất các giải pháp mang tính khả thi ở chương 4 của luận án.

Chương 4

YÊU CẦU VÀ GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG BỒI DƯỠNG TƯ DUY SÁNG TẠO CỦA CÁN BỘ CHỦ CHỐT CẤP CHIẾN THUẬT Ở QUÂN KHU 9 BỘ QUỐC PHÒNG HIỆN NAY

4.1. Yêu cầu tăng cường bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 hiện nay

Thứ nhất, bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 phải nhằm tăng cường hiệu lực cơ chế lãnh đạo của Đảng, quản lý điều hành của Nhà nước đối với quân đội, với các đơn vị cấp chiến thuật ở Quân khu 9, hiệu lực của thực hiện chế độ, nền nếp một người chỉ huy gắn với chế độ chính ủy, chính trị viên trong quân đội.

Thứ hai, bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 phải góp phần nâng cao phẩm chất, năng lực công tác và giúp hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ được giao.

Thứ ba, bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 phải thường xuyên, liên tục và toàn diện.

Thứ tư, hình thức, biện pháp bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ trì cấp chiến thuật ở Quân khu 9 phải phù hợp và thiết thực.

4.2. Giải pháp tăng cường bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng trong thời gian tới

4.2.1. Tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng đối với bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng

Cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật cần phải là người tiên phong trong việc phát huy tư duy sáng tạo.

Trước hết, cấp ủy, chỉ huy các cấp cần đưa nội dung phát triển tư duy sáng tạo vào nghị quyết lãnh đạo, chương trình hành động và kế hoạch công tác hằng năm, coi đây là tiêu chí quan trọng trong đánh giá năng lực cán bộ.

Mặt khác, cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục, định hướng nhận thức về vai trò của tư duy sáng tạo trong bối cảnh hiện nay.

4.2.2. Xác định đúng nội dung, vận dụng sáng tạo các hình thức, biện pháp trong bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng

Trước hết, nội dung bồi dưỡng phải xuất phát từ yêu cầu nhiệm vụ thực tế của cán bộ cấp chiến thuật

Thứ hai, cần vận dụng đa dạng và linh hoạt các hình thức, biện pháp bồi dưỡng

4.2.3. Tăng cường đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, giảng viên làm công tác bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 hiện nay

Cần phải chú trọng nâng cao phẩm chất chính trị, bản lĩnh, ý thức trách nhiệm và tư duy đổi mới của đội ngũ cán bộ, giảng viên.

Phải coi trọng xây dựng môi trường học thuật cởi mở, dân chủ, khuyến khích sáng kiến.

4.2.4. Tăng cường sự lãnh đạo của các cấp ủy, sự chỉ đạo, hướng dẫn cơ quan chức năng đối với bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 hiện nay

Các cấp ủy cần xác định rõ giá trị, vai trò chiến lược của tư duy sáng tạo trong công tác lãnh đạo, chỉ huy và huấn luyện chiến đấu, từ đó đưa nội dung bồi dưỡng tư duy sáng tạo vào nghị quyết lãnh đạo, kế hoạch công tác hằng năm.

Các cấp ủy cần phát huy vai trò lãnh đạo toàn diện, trực tiếp đối với việc xây dựng cơ chế, quy trình và môi trường thuận lợi cho bồi dưỡng tư duy sáng tạo.

4.2.5. Tăng cường xây dựng môi trường văn hóa, dân chủ ở Quân khu 9, Bộ Quốc phòng hiện nay nhằm nâng cao chất lượng bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho đội ngũ cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật

Tập trung dân chủ là sự thống nhất biện chứng giữa hai thành tố tập trung và dân chủ.

Nhận thức và thực hiện tốt quy chế tập trung dân chủ là một yếu tố quan trọng để tạo động lực cho cán bộ phát triển tư duy sáng tạo.

Đẩy mạnh tuyên truyền trong cán bộ, chiến sĩ về quan điểm của Đảng đối với nhiệm vụ xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

4.2.6. Phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, lực lượng, nhân dân trong bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng

Cấp ủy, tổ chức Đảng ở các cấp giữ vai trò hạt nhân chính trị lãnh đạo toàn diện hoạt động bồi dưỡng tư duy sáng tạo.

Chính quyền quân sự và chỉ huy đơn vị các cấp là lực lượng trực tiếp tổ chức, triển khai các chương trình, hoạt động bồi dưỡng tư duy sáng tạo.

Các tổ chức chính trị - xã hội trong quân đội như Đoàn Thanh niên, Hội đồng quân nhân, Công đoàn quốc phòng... cần phát huy mạnh mẽ vai trò hỗ trợ, đồng hành và cổ vũ phong trào rèn luyện tư duy sáng tạo trong đội ngũ cán bộ trẻ.

Các cơ quan chuyên môn và trung tâm đào tạo và nghiên cứu của Quân khu,

như Phòng Tham mưu, Chính trị, Hậu cần, Kỹ thuật và các trường quân sự địa phương, cần đóng vai trò trung tâm huấn luyện, đào tạo, cung cấp tài liệu, định hướng chuyên môn cho việc phát triển tư duy sáng tạo.

4.2.7. Phát huy tính tích cực, chủ động, tự giác của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 trong tự bồi dưỡng, nâng cao tư duy sáng tạo

Cần làm cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật nhận thức sâu sắc vị trí, vai trò và ý nghĩa của việc tự bồi dưỡng, nâng cao tư duy sáng tạo đối với việc hoàn thành chức trách, nhiệm vụ được giao.

Cần kết hợp giữa rèn luyện tư duy qua các tình huống thực tiễn trong huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu với việc cập nhật tri thức quân sự hiện đại, khoa học công nghệ, nhất là về chiến tranh mạng, tác chiến điện tử, ứng dụng công nghệ số trong chỉ huy điều hành.

Gắn liền với nâng cao nhận thức là việc xây dựng động cơ, thái độ đúng đắn trong tự bồi dưỡng, nâng cao tư duy sáng tạo.

Tiểu kết chương 4

Chương 4 đã tập trung làm rõ những yếu tố tác động và yêu cầu cần thiết trong việc tăng cường bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 Bộ Quốc phòng hiện nay. Trên cơ sở đó, chương 4 đã đề xuất hệ thống giải pháp toàn diện, thiết thực và khả thi nhằm nâng cao chất lượng bồi dưỡng tư duy sáng tạo, đáp ứng yêu cầu xây dựng lực lượng vũ trang cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại.

Như vậy, chương 4 khẳng định rằng việc bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 là nhiệm vụ vừa mang tính chiến lược lâu dài, vừa là đòi hỏi cấp bách trước mắt. Các giải pháp đưa ra không chỉ có ý nghĩa về mặt lý luận mà còn có giá trị thực tiễn sâu sắc, góp phần trực tiếp nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, xây dựng Quân khu 9 vững mạnh toàn diện, đủ sức thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ trong tình hình mới.

KẾT LUẬN

Trong bối cảnh mới của đất nước hiện nay, việc bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật nói chung và ở quân khu 9 Bộ Quốc phòng nói riêng là nhiệm vụ hết sức quan trọng, cần thiết nhằm đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam Xã hội chủ nghĩa. Đồng thời, đây cũng là một trong những nội dung quan trọng trong xây dựng và nâng cao chất lượng toàn diện của Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay.

Luận án tập trung làm rõ những vấn đề lý luận và thực tiễn liên quan đến sáng tạo, tư duy sáng tạo, bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở quân khu 9 Bộ Quốc phòng. Đồng thời, luận án cũng tập trung phân tích thực trạng về bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ quốc phòng hiện nay; trên cơ sở đánh giá những thành tựu, hạn chế, nguyên nhân của những thành tựu, hạn chế và những vấn đề đặt ra đối với bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ quốc phòng hiện nay. Trên cơ sở đó, luận án cũng nêu rõ một số yêu cầu và đề xuất những giải pháp nhằm tăng cường bồi dưỡng tư duy sáng tạo của cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật, ở Quân khu 9 Bộ quốc phòng trong thời gian tới.

Có thể nói, bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho đội ngũ cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9 không chỉ là yêu cầu chiến lược nhưng cũng là nhiệm vụ cụ thể của mỗi cá nhân cán bộ cấp chiến thuật nhằm nâng cao khả năng đáp ứng mọi yêu cầu nhiệm vụ trong bối cảnh thế giới và trong nước có nhiều diễn biến khôn lường. Đây là nhiệm vụ vừa mang tính lý luận, vừa mang tính thực tiễn sâu sắc, cần được các cấp lãnh đạo Quân ủy, Quân khu đặc biệt quan tâm và đầu tư, khích lệ. Đồng thời, đây cũng là nhiệm vụ chính trị quan trọng góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quân đội nhân dân Việt Nam; đáp ứng đòi hỏi thực tiễn đất nước và đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam Xã hội chủ nghĩa trong giai đoạn hiện nay.

**DANH MỤC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ
LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN**

1. Chiêm Thống Nhất (2025), “Các yếu tố tác động đến bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật quân khu 9 hiện nay”, *Tạp chí Thanh niên*, tháng 8.
2. Chiêm Thống Nhất (2025), “Bồi dưỡng phong cách tư duy độc lập tự chủ, sáng tạo Hồ Chí Minh cho đội ngũ cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở quân khu 9 trong Quân đội Nhân dân Việt Nam hiện nay”, *Tạp chí Nghiên cứu Triết học*, tháng 8.
3. Chiêm Thống Nhất (2025), “Một số vấn đề đặt ra trong bồi dưỡng tư duy sáng tạo cho cán bộ chủ chốt cấp chiến thuật ở Quân khu 9, Bộ Quốc phòng”, *Tạp chí Cộng sản*, tháng 9.